

VALMIERAS KĪMUKIS

VALMIERAS STIKLA ŠKIEDRAS RŪPNICAS PARTIJAS KOMITEJAS,
ADMINISTRĀCIJAS, ARODKOMITEJAS UN KOMJAUNĀTNĒS KOMITEJAS ORGĀNS

Avīze iznāk
kops 1979. gada 25. oktobra

CEĻURDĪEN,
1988. gada 24. marta

Nr. 11 (482)
Cena 1 kap.

Virzošais spēks — sociālistiskā sacensība

DARBS NAV ATDALĀMS NO SACENSĪBAS

Stājies spēkā PSRS Likums par valsts uzņēmumu (apvienību). Šajos apstākļos prasa izskaidrojumu vairāki sociālistiskās sacensības jautājumi.

Sociālistiskā sacensība un tās svarīgākā forma — ekonomiskā sacensība — ir viens no svarīgākajiem darbaļaužu un darba kolektīvu iniciatīvas attīstības faktoriem ekonomiskās potenciāla pieauguma paaugstināšanā un sociālistiskās sabiedrības ražošanas augstākā mērķa sasniegšanā — padomju pilsoņu pieaugošo materiālo un dvēselisko prasību un vajadzību pilnīgāku apmierināšanu. Ekonomiskā sacensība — starp apvienībām, uzņēmumiem, un iekšējās ražošanas — starp darbaļaudīm, brigāžu, iecirkņu, cehu, ražotņu kolektīviem — organiziski sasauca ar saimniecisko aprēķinu un kolektīvu darbuzņēmumu. Tiem pilnā mērā jāatbilst sacensības organizācijas iekšiskajiem principiem — atklātumam, rezultātu salīdzināšanai, pirmrindas pieredzes atkārtošanai.

Uzņēmums, kas pārgājis uz pilnu saimniecisko aprēķinu un pašfinansēšanos, iekļaujas ekonomiskajā sacensībā par patērētāju pieprasījuma pilnīgāku apmierināšanu pēc efektīvības, kvalitatīvākas un konkurētspējīgākas produkcijas (darbs, pakalpojumi) ar iespējami mazākiem izdevumiem.

Jaunajos saimnieciskās apstākļos ievērojami paplašinājušās iespējas godprātīgas sacensības materiālajai stimulēšanai.

Sociālistiskās sacensības organizācijas pamatprasības ir:

- katrā strādnieka, katrā darba kolektīva brīvprātīga un ieinteresēta piedalīšanās;
- mērķtiecība uz darba ražīguma, produkcijas kvalitātes krasu paaugstināšanu, zinātnes un tehnikas sasniegumu ieviešanu, resursu taupību, ligumsaistību izpildi, dzīvokļu celtniecības, sociālo, kultūras un sadzīves objektu plānu izpildi, darba disciplīnas nostiprināšanu (starpcehu sacensības rādītāji);
- rādītāju minimuma izmantošana rezultātu apkopošanai (1987. gads — 12 rādītāji, 1988. — 7 rādītāji), to saistība ar saimnieciskās darbības galarezultātiem;
- katrā sacensības dalībnieka iemērtās vietas noteikšana pēc sacensības rezultātiem (pastāvīgi);
- darba materiālās stimulēšanas un sacensības vienotības;
- materiālās un morālās stimulēšanas optimālā saskaņa.

Sacensības noteikumus apstiprina darba kolektīva padome kopīgi ar partijas, arodbiedrības, komjaunatnes organizācijas vēlētajiem orgāniem.

Sociālistiskā sacensība saņiedz augstu efektivitāti tad, kad netiek dalīta atsevišķās formās, bet virzīta uz to, lai katrs ražošanas kolektīvs, cehs, iecirknis, brigāde dotu pēc iespējas lielāku ieguldījumu uzņēmuma saimnieciskā aprēķina ienākumos. Pie tā mums vēl jāpiestrādā, tā kā cehos ir vairāku veidu sacensības. Lai iesaistītu strādājošos atsevišķu svarīgu problēmu risināšanā, notiek konkursi.

Darba kolektīvi paši nosaka saistību saturu un virzību, izejot no rūpnīcas uzdevumiem.

Praksē iespējams, ka atsevišķi cehi, brigādes vai strādnieki un speciālisti nepieņem saistības, un piedalās par labāko izpildi (ātrāk, kvalitatīvāk, lētāk u. tml.) plāna uzdevumam, veicamajam darbam. Jautājums par to, pieņemt vai nepieņemt individuālās sociālistiskās saistības brigādē vai citos kolektīvos, tiek risināts šajos kolektīvos. Mērķtieci ir atteikties no radušās pieejas vērtēt strādnieku, brigāžu, speciālistu piedalīšanos sacensībā, pamatojoties tikai uz saistībām.

Tā kā darba galarezultāts ir arī sociālistiskās sacensības rezultāts, jāatšķir no patreizējā laikā piemērtās mākslīgās premiju dalīšanas (par «darbu» un «sacensību») un jāpaaugstina premiju apmērs par saimnieciskās darbības pamatrezultātiem, uzskaitot iemērtās vietas pēc iekšējās sociālistiskās sacensības rezultātiem.

Plaša atklātība un materiālās atbildības pamatojums par labu darbu kļūst svarīgs morālais stimuls kopā ar citiem morālās stimulēšanas pasākumiem, ko noteikusi darba kolektīvi vai augstākstāvoši orgāni.

Jaunie saimnieciskās apstākļi prasa paaugstināt visu rangu vadītāju personisko atbildību par sacensības organizēšanu. Viņu pienākumi šai lietā noteikti Amata vadītāju, speciālistu un kalpotāju kvalifikācijas rokasgrāmatā amata raksturojumos.

GAĻINA ILLARIONOVA,
sociālistiskās sacensības inženiere

MŪSU KOPEJĀ SĀPE

20. februārī Rīgā notika V. I. Leņina Bērnu fonda republikāniskā konference.

Valmieras rajona delegācijas sastāvā bija arī audejā, mūsu rūpnīcas arodkomitejas skolas un ģimenes sadarbības komisijas priekšsēdētāja **Olga Ivanova**.

Mūsu korespondents tikās ar **Olgu Ivanovu**. Viņas stāstīto šodien piedāvājam lasītājiem:

— Konference noritēja ļoti vētraļni. Bija jūtams, ka «bērnu jautājums» pašlaik īpaši satrauc cilvēkus. Daudz tika runāts par mūsu bērnu namiem. Visus delegātus dziļi satrauca minētie fakti, skaitļi. Izrādās, ka no tiem 100 procentiem bērnu, kuri šai laikā dzīvo Latvijās bērnu namos, 95 procentiem ir vecāki, bet tikai atlikušie 5 procenti no viņiem ir bērni. Delegātu runās bija jūtama dziļa sāpe par izveidojušos situāciju. Visi runātāji aicināja uz to, ka beidzot vajag valstī radīt veikami tādus apstākļus, lai viņi būtu spiesti ādus bērņus audzināt paši, piespiest viņus to darīt. Tika piedāvāts tads variants: mātēm, kuras pametušas bērņus, piespiest maksāt alimentus, bet pašas viņām iespēst attiecīgu «atziņa». Jo pašlaik republikās bērņus namos gada laikā nokļūst līdz 400 bērņiem. 7 tukstoši mācās palīgskolās. Reģistrēti 660 bērņi, kuri ir

invalīdi. Starp bērņiem ir vērojams psihiskās saslimšanas. Pēc medicīnā zinām, biežāk pēdēja laikā siemo lauku apvidos dzīvojošie bērņi, paaugstinājušies mirstība. Un tam galvenais iemesls lauksaimniecībā izmantojamo ķīmisko vielu paplašināšana, tās iedarbojas uz sievietes organismu jau tad, kad viņas vēl ir topošās mātes grūtniecības laikā.

Konferencē tika īpaši uzsverts, ka pirmajā vietā bērņa audzināšanā tomēr jābūt ģimenei. Bet tagad, pēc sociologu datiem bērņa audzināšanā ģimenei cēdāt patērē 35 minūtes dienā! Sāds stāvoklis ir bīstams. Pienākums palīdzēt bērņa audzināšanā gulstas arī uz skolu un sabiedrību — darba kolektīviem. Konferencē tika runāts arī par to, ka ģimenei ar mazgadīgiem bērņiem noteikti ir nepieciešama palīdzība, īpaši — kur ir vairāk bērņi, bet pirmnākošiem gan ražošanā, palīdzēt arī materiālu, sadzīvisku un citu jautājumu risināšanā. Bet tajā pat laikā, un tas īpaši tika atzīmēti, sabiedrībai arī stingri jāprasa no viegļprātīgiem vecākiem, un, ja tas vajadzīgs, arī jāsoda tie.

Pēc bērņu namu direktoru domām mūsu dienas briesmē vēl viena problēma šajos kolektīvos — materiālā pārsātinātība, no kā izaug tikai patērēšanas gars, kas ir tik bī-

tami audzināšana. Tika ieteikts Bērnu fondā pārskaitļos līdzekļus virzīt vairāk ne uz materiālajām vajadzībām, bet uz garbīgu vajadzību attīstīšanu, lai atbalstītu un attīstītu spēļīgu un apdāvinātu bērņus, erudītus, kā arī slimo ārstēšanai. Bērņiem namiem vajadzīgi entuziāsti, lai prasīgi organizētu bērņus brīvo laiku, organizētu ekskursijas, iegādātos gramatas.

Bārēņu parādība ir gan patiesa, gan skietama. Mūsu dienu problēma. Bērnam vajadzīgi apstākļi, maksimāli tuvināti mājas apstākļiem. Šai sakarā konferencē tika ieteikta doma par to, ka pēc citu Eiropas valstu parauga labi būtu radīt tuvāk dabai un tīram gaisam bērņu namus — kotedžas, domātas 7—8 bērņiem un pieaugušajiem audzinātājiem, kas pēc vienošanās uzņemtos audzinātāju misiju bez aizbildniecības noformēšanas. Bet tā pašlaik ir perspektīva, līdz kurai vēl jāiziet, jāizaug.

Konferencē tika ievēlēti V. I. Leņina vārdā nosauktā Padomju bērņu fonda republikāniskās nodaļas vadosa sastāvs: priekšsēdētājs un vietnieki.

Nobeigumā gribu griezties pie mūsu rūpnīcas sievietēm mātēm: padomājiet, vai viss ir labākajā kārtībā ar jūsu mātes-pienākumiem. Un visiem pārējiem aģadīnu: V. I. Leņina vārdā nosauktā Padomju bērņu fonda reģims — Nr. 707.

Uzklausīja un pierakstīja
VALENTINA MUCIŅA

PĒC KOMPLEKSĀ PLĀNA

21. martā aušanas ceha lekciju zālē notika partijas rūpnīcas organizācijas kopsapulce. Komunisti apsprieda internacionālās un patriotiskās audzināšanas darba aktuālās problēmas. Ar tām sapulces dalībniekus iepazīstināja partijas rūpnīcas komitejas sekretārs **ZIGURDS ĀBELE**. Plašu runu sapulcē teica partijas Valmieras rajona komitejas biroja loceklis, Valsts drošības komitejas rajona nodaļas priekšnieks **JĀNIS MORTUZANS**.

Runātāji atzīmēja, ka mūsu uzņēmumā strādā saliedēts daudzacionāls kolektīvs. Nekādas nacionālās dabas domstarpības kolektīvā nav bijušas. Sapulce apstiprināja paplašinātu komplekso pasākumu plānu internacionālās un patriotiskās audzināšanas darba veikšanai rūpnīcā.

Sapulces darbā piedalījās partijas rajona komitejas rūpnīcības un transporta nodaļas vadītājs **JURIS SLENGIS**.

Tikšanās darba kolektīvā

15. martā rūpnīcu apmeklēja republikas sociālās nodrošināšanas ministri **Guna Lūss**, Valmieras rajona izpildkomitejas priekšsēdētāja vietnieks **Kārlis Greiškāns**, sociālās nodrošināšanas nodaļas vadītāja **Valda Priede** un vairāki citi šīs sfēras darbinieki.

Viesi tikās ar uzņēmuma strādniekiem, kalpotājiem un inženiertehnikiem darbiniekiem. Notika plaša un interesanta saruna par sociālās nodrošināšanas problēmām. Viesi pastāstīja par to, ka norit jaunā likuma par pensijām sagatavošana, par to, kas tiek veikts, lai pastiprinātu gādību par invalīdiem un vienlūjiem pensionāriem, atbildeja uz daudziem jautājumiem.

Aušanas ceha lekciju zālē bija noorganizēta darba kolektīva tik-

šanās ar milicijas darbiniekiem. Tajā piedalījās rajona iekšlietu daļas priekšnieka vietnieks politiiskajā darbā **Valdis Dzeniņš**, republikas iekšlietu ministrijas politiiskās instruktoru **Ivars Brivulis**, rajona iekšlietu daļas sociālistiskā īpašuma aizsargāšanas un spekulācijas apkarošanas nodaļas priekšnieka v. i. **Roberts Balodis** un vecākais iecirkņa inspektors **Aleksandrs Melngārsis**. Viņi runāja par problēmām, kas saistītas ar sociālistiskās likumības un sabiedriskās kārtības ieviešanu rajonā un Valmieras pilsetā, par jautājumiem, kas saistīti ar mūsu rūpnīcu. Viesi pastāstīja par iekšlietu orgānu darbību, par pasākumiem, kas tiek veikti, lai nostiprinātu milicijas darbinieku disciplīnu, darba kultūru. Tikus sniegtas atbildes uz strādājošo jautājumiem.

Tavs darba biedrs

SAJŪSMA PAR DARBU

GUNTA TANCERE (actēla) par muzikālo audzinātāju mūsu rūpnīcās 2. bērnudārzā «Valdītes» strādā pavasim neilgu laiku. Un tomēr, pa šo laiku te nu ir noticis, ko varām saukt par jauna stila darbu.

— Mūsu Gunta nemēdz atkārtošies, — par muzikālo audzinātāju gēstā bērnudārzā vadītāja **LOLITA GERASIMJUKA**. — Savam darbam viņa pievēršas radoši, ar izdomu. Kad jāgatavo sveķi grupiņās, Guntai darba pilnas rokas. Tie vecāki, kuriem šai dārzīnā iel jau otrās vai trešās bērņiņš, iepriekš visas sveķu programmas zņņā vai no galvas — kas tur notiks, kā notiks. Tagad, pateicoties Guntas izdomai, katrēm sveķiem ir savs skanējums. Atlaž tiek izdomāti jauni scenāriji. Domāju, ka mums ir paveicies, jo diez vai kāds cits rajona bērnudārzā strādā tik izdomas bagāla muzikāla audzinātāja. Katrai grupiņai sveķu režis tiek izdomāta sava programma. Vēl varu uzsvērt, ka Gunta aktīvi interesējas par jaunāko muzikā, pati mekle jaunās dziesmas no plātem, magnetofona lentām. Reizi piecos gados notiek kvalifikācijas paaugstināšanas kursi, bet Gunta brauc uz tiem katru gadu. Ja lekcijas ir neinteresantas, viņa paspēj pabūt kādos Rīgas bērnudārzos, savāk nošu materiālus un ierakstus, ko vēlāk iz-

manto darbā. Vislabākā uzslava viņas darbam, domāju, ir arī bērņu vecāku sajūsmas. Jo nevienā reizē neatbātojas kaut kas jau iepriekšējās reizēs dzirdēts. Arpus darba laika viņa vada mākslinieciskās pasdarbības pulciņus rajona kultūras namā. Mājās mums paredzēs visu grupu mākslinieciskās pasdarbības koncertus.

— Pirms astopadsmit gadiem pabeidzu Liepājas pedagoģisko institūtu un kļuva par dziedāšanas skolotāju — slāsta Gunta Tancere. — Bija darbs skolā, pionieru namā, kultūras namā. Nožēloju, ka agrāk jau nepievēros bērnudārzam. Ar mazajiem ir tik patkami strādāt! Viņi nav jāpiespiež darboties, to dara ar prieku un ļoti emocionāli. Muzikā, dejā, rotājās atļistas arī bērņstāja. Manuprāt, šola šīs iespējas vajadzētu turpināt, radot iespēju pirmo trīs klašu bērņiem dziedāšanas stundās darboties zālē. Bet tur jau stingri pieturas pie programām. Muzikāla audzināšana bērnudārzā paslav par sevi, skolā — par sevi. Zēl. Pie mums jau visi dzied kā nu prot, no sirds...

— Uzsnīga sniedzīgš balis... sīkie uzrauf, mums ar fotogrēspendentu ieejot zālē. Cik var noprost, tā viņu milākā dziesma. Kas zin, varbūt arī skolā viņi to uzdziedās.

INĒSE VINKLĒRE
ANITAS MARTINSONES foto

